

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН 9 февраль 1972 йил, чоршанба № 33 (15.204). Баҳос 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ЛЕНИНГРАД, НОВГОРОД, ДОНЕЦК ВА ВИТЕБСК ОБЛАСТЛАРИ БИНОКОРЛИК ТАШКИЛОТЛАРИ ВА КОРХОНАЛАРИНИНГ ЕНГИЛ САНОАТ, ОЗИҚ-ОВҚАТ, ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВВАТЛАРИНИ ИШГА ТУШИРИШНИ ТЕЗЛАШТИРИШГА ДОИР ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Ленинград, Новгород, Донецк ва Витебск областлари бинокорлик ташкилотлари ва корхоналари коллективларининг ташаббусини маъқуллади. Бу коллективлар КПСС Марказий Комитетининг 1971 йил ноябрь Пленуми қарорларига кавобан ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи тузилганлигининг 50 йиллигини мунособ қилиб олишга таъйинлар қилиб, 1972 йилда меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, ишлаб чиқариш резервларидан кенг қўламда фойдаланиш, механизацияни ва прогрессив иш методларини жорий этиш, ресурсларни жамлаш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириш ҳисобига капитал қурилиш лавозими ҳамда енгил саноат, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноатининг ҳамма қурилишларида қувватларини ишга тушириш хусусида белгиланган топшириқни муддатидан илгари бажариш юзасидан зиммаларига социалистик мажбуриятлар олдилар. Шу соҳаларнинг қўйилган объектиларини лавозимда белгиланган муддатлардан анча илгари ишга туширилади.

КПСС Марказий Комитети қабул қилган қароридан аҳолига аталган моллар ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг қурилиш ва ишга туширилишнинг тезлаштириш учун коллективлар социалистик мусобақасини янада ривожлантириш катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Енгил саноат, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати объектлари қурилишнинг тубдан яхшилаш, шу соҳаларда ишлаб чиқариш қувватларини ўстириш юзасидан тўқтинчи беш йиллик топшириқлари сўзсиз бажарилишини таъминлаш партия, совет, касаба союз ва ҳўжали ташкилотларининг жуда муҳим вазифаси ва ҳўжали вазифаларидан биридир.

Иттифодкор Республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, област, шаҳар ва район партия комитетларига, қурилиш ташкилотлари ва буюртмачи корхоналарнинг партия, касаба союз ташкилотларига ана шу ташаббусни қўллаб-қувватлаш ҳамда ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш тезлаштириш, шу соҳаларнинг ҳамма қурилишлари бўйича белгиланган лавозим сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун социалистик мусобақани кенг аниқ олдириш тавсия этилди.

СССР Госснаби, қурилиш ва саноат министрликлари қурилишлар ва корхоналар коллективларининг кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи янги қувватларини ишга туширишнинг тезлаштириш тадбирларини қўриб чиқишлари ҳамда қурилишларни зарур моддий-техника ресурслари ва машина-ускуналар билан ўз вақтида комплекслигини таъминлашлари керак.

Енгил саноат, озиқ-овқат, гўшт ва сут саноати қурилишлари учун закарларини бажарувчи корхоналарнинг партия ташкилотлари ва раҳбарларига машина-ускуна, конструкция ва буюмларини муддатидан илгари тайёрлаш чораларини қўриш, шуларнинг етказиб берилишини назорат қилиб туриш тақлиф этилди.

М. И. Кичановнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Михаил Иванович Кичановнинг республика халқ ҳўжалигини ривожлантиришда катта хизматларини ҳамда меҳнатқошларнинг истақларини эътиборга олиб, Мирзачўлда «Голдосстенстрой» ташкилотини ташкил этиб, янги 26 А совхозига М. И. Кичанов номини беришга қарор қилди.

Тошкент шаҳрининг кўчаларидан бирига М. И. Кичанов номини бериш шаҳар ижроия комитетининг қарор қилди.

СОВЕТ — АФГОНИСТОН ҲАМКОРЛИГИ

ҚОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон оналик ва болалик марказига совет врачларини ишга юбориш, шунингдек, транспорт воситаларини етказиб бериш тўғрисида Совет Иттифоқи билан Афғонистон бир-бирларига юборган мактубларини имзолаш маросими бўлиб ўтди.

Афғонистон оналик ва болалик маркази бинолари комплекси Афғонистон хотин-қизлар жамиятига ҳал тариқасида қуриб берилган. Бу марказда ҳар кун илгари она текни консултация олади, мактабгача ёшдаги болалар даволанади.

«Ил-18» Даккага учмоқда

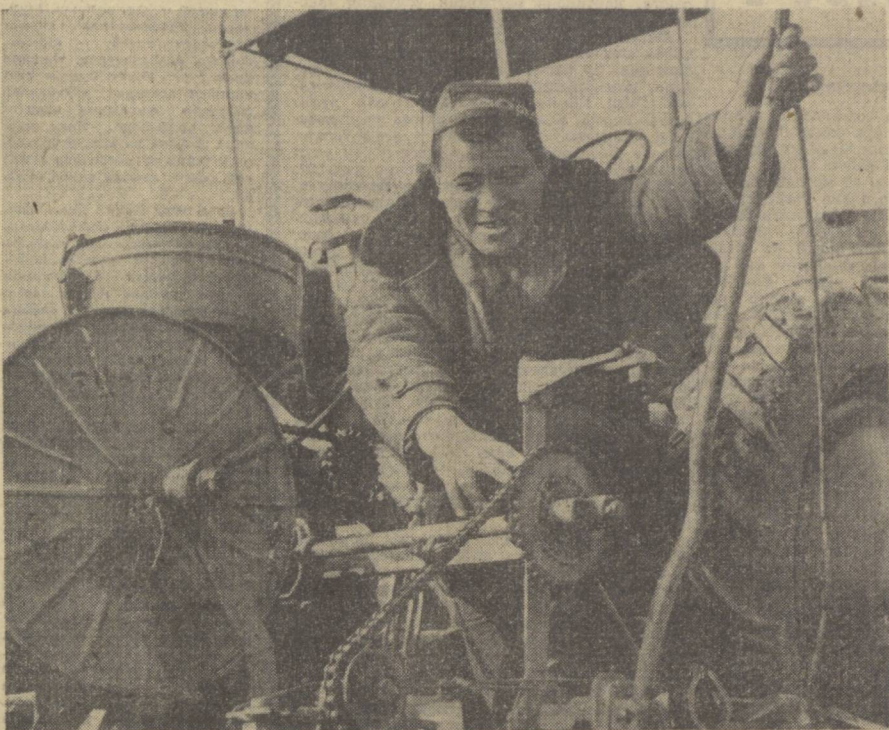
Аэрофлот самолётлари Бангладеш Халқ Республикасига мунтазам қатнай бошлади. 7 февралда «Ил-18» ҳаво кемаси пойтахтнинг Шерметьево аэродромидан Даккага қараб йўл олди. У Техрон ва Бомбей орқали учиб боради. Совет самолётлари шу трассадан ҳафтада бир марта учиб ўтади.

Бизнинг мамлакатимиз ҳозирги вақтда Бангладеш Халқ Республикасини қўлиб ҳисоблаганда 63 мамлакат билан бевосита ҳаво алоқаларига эга. (ТАСС).

ЧУПОН. А. Тўраев фототўтди.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ленин районидagi Карл Маркс номидаги колхознинг илгори тракторчиси С. Собиров биринчилар қаторида ўз қўли. Шу кунларда у дўстларига бошқа техникаларни ремонт қилиш. Р. Ашуоров фотоси, (ЎзТАГ).

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» АМАЛДА УНУМДОРЛИК КАЛИТИ

3-йигирув фабрикасида 67 та янги машина ишга туширилиши натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш сезиларли даражада ошди. Бу турган гап. Масалан, «П-68» маркали эски машина соатига 3,8 килограмм маҳсулот берса, «П-76-5М» маркали янги машина соатига 4,2 килограмм маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Натижада фабрикада меҳнат унумдорлиги 10,8 процент ошди. Фақатгина 37 та эски машина янгиликлар билан алмаштирилган тўғривай фабрика бир йилда 100 минг сўм иқтисодий фойда қўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Тошкент област ва шаҳар партия комитетлари комбинатни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш юзасидан катта ғам ҳўрлик кўрсатмоқдалар. Эндиликда комбинатимиз кўпайиб янги техника олмақда. Булар аввалгиларига нисбатан беқиёс даражада унумдорлигига эришди. Меҳнат қўллар бошқарган бу янги техника меҳнат унумдорлигини кескин оширмоқда, маҳсулот таннаҳини эса камай тирмоқда.

Комбинатимизда бу борада анча ишлар қилинди. Масалан, комбинат фабрикаларида 87 та «П-76-5М» маркали йигирув машиналари, 45 та тараш машинаси, 3 та «Т-16» маркали тўтиш, 14 та «Р-168-3» маркали пиллик, 10 та янги пиллаш машиналари ва бошқа янги техника жиҳазлари ўрнатилди. Ҳаммаси бўлиб 240 та янги машина ишга тушди. Бир қатор участкаларда асбоб-ускуналарнинг 70-75 проценти алмаштирилди.

Ҳа агрегатлар унумдорлиги бундан соатига 2,2 килограмм ошди. Коллектив бундан катта иқтисодий фойда кўрмоқда.

Янги техника жорий этилиши тўғривай маҳсулот сифати ҳам ошмоқда. Пардозлаш фабрикасидаги янги линия бунинг далили бўла олади. «ЛКЗ-120» линияси ишга туширилиши билан қўшимча 7 миллион метрдан зиёд газлама чиқарилиб, уларнинг сифати анча яхшиланди.

Янги технология ҳам ўз меъясини бермоқда. Чунинчи, пардозлаш фабрикасида ил-газаламларни янги пардозлаш усули жуда қўл келмоқда. Янги технология бранки кескин камайтирди. Қўллаб-қўллаб материаллар тежаб қилинипти. Бунинг натижасида бир йилда 27 минг сўм маблаг иқтисод қилинди. Янги технология аҳолининг юқори сифатли газламага бўлган талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондиришга ёрдам бермоқда. Бу турган гап. Газлама тармоқларида 600 миллион метр газлама жўнатилди. Бу газлама тармоқларида 43,6 миллион метр янги ранг-баранг газлама, 52,6 миллион метр мустаҳкам асбоб (крахмал) билан ишланган газлама, 40 миллион метр янги оғирлашган газлама, 1,1 миллион метр қўшимча маҳсулот, товланувчи газлама жўнатилди.

Ташкилий-техникавий тадбирлар қилинган кўра 7 та участкада оғир қўл меҳнати талаб қилмайдиган ишлар механизациялаштирилди. Тўларини пиллининг ускуналари ўрнатилди. Ана шу участкаларда меҳнат қилаётган ишчилар учун ўтириб ишлашга мослаштирилган кўча креслолари, уларни елтириб турадиган ускуналар яратиб берилди. Шунингдек бошқа бир қатор қўлайликлар тўғривайди.

Шуниси қувончлики, 2-йигирув фабрикасида биринчи марта 57 та йигирув машинасида арқоқ найчаларини йигиштириб олиш ва ташини кассетали-копейтер усули билан амалга оширилмоқда. Янги усул ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлигини 11,1 процент оширди ва тўққиз ишчининг бошқа ишга ўтказиш имконини берди.

Янги техника жорий этилиши ва бир қатор ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилиши тўғривай эса 130 ишчининг бошқа ишларга ўтказиш имконияти тўғривайди. 400 минг сўм маблаг тежаб қилинди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИДАН

ЧОРВАЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

Ўзбекистонда янги беш йиллик чорвачиликнинг янги бир истиқболли тармоғи — эчкичилик янада ривожлантирилади. 1975 йилга бориб 1.660 центнер эчки момиги ва жуни тайёрлаш планлаштирилмоқда. Бу тармоқ шу йилнинг ўзидеёқ салкам минг центнер қимматли хом ашё беради.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ ҳўжалиги ва Совхозлар министрликларининг тўққизинчи беш йилликда эчкичилик маҳсулотини етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш тўғрисидаги қарорларида ана шу рақамлар ёзиб қўйилган. Эчки туғини кўпайтириб, 1972 йилнинг биринчи ярмида Самарқанд областидagi Ленин номида, Қашқадарь областидagi «Оқраб» ва «Қўйбулоқ», Сурхондарь областидagi «Дербент» совхозларида, Денов районидagi Энгилс номида колхозда ҳар бири 5,6 минг беш эчки боқадиган махсус фермалар вужудга келтириш кўзда тутилмоқда. 1975 йилда эчкилар туғи икки бора берадиган эчки кўпайтирилади. Сурхондарьдаги «Бойсун» давлат наслчилик ҳўжалигининг фермаси шу йилнинг ўзидеёқ эчкиларни 15 минг бошга етказди. Наманган ва Сурхондарь областлари республикада эчкичилик маҳсулотини етказиб берадиган энг катта областлар бўлиб қолади.

Бу соҳани иқтисодлаштириш йўллариини белгилаш вазифаси ўртага қўйилди.

МУЗХОНАЛАРДА ЁЗ, ФАСЛИ...

Янгиер совутиш-музлатиш комбинатидagi тўртинчи компрессор ишга туширилди. Энди корхонанинг компрессор станцияси лойиҳада белгиланган қувватига етиб олди. Тўртинчи компрессор ишга туширилиши билан уланган омборнинг ҳамма ўн бир намерасида энг маъбул микро иқлим ўрнатилди. Бундан ташқари комбинатда

ҳар неча-кундузда ўн беш тонна, гача сунъий муз ҳўсил қилинади. Янгиердаги музхона — республикадаги энг катта ана шундай корхоналарнинг биридир. Унда 150 минг тонна ҳўл мева, сабзавот, гўшт ва бошқа маҳсулотлар янги бир вақтининг ўзида узун муддат сақланиши мумкин. Ҳозир авни ичи фасли бўлса ҳам бу ерда узун, қуёун, тарвуз, олма, анор, беҳи олиш учун ишчилар таъминоти бўлиқларининг вакиллари Мирзачўлнинг ҳамма жойларидан келиб туришибди. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси ишчи посёлалари, қўриқдаги янги совхоз корхоналарига берилади.

Чўлуварларнинг илтимосига кўра номинатда мороженое ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Шу беш йилликда комбинат ҳузурида қоссерва завод ҳам ишлай бошлайди. Ушанда шу ернинг ўзида йилга бир миллион банкагача мева ва сабзавот консервалари ишлаб чиқарилади, ган бўлади.

ЎНИНЧИ МАҲСУЛОТ

Иштихон районидagi «Меҳнат роҳат» колхозини етиштириб бераётган тўққиз хал маҳсулот — пахта, гўшт, сут, мева, сабзавот, қуёун-тарвуз... енига ўнинчи маҳсулот бўлиб балиқ ҳам қўшилди. Колхозда барпо этилган янги ҳовуздagi Ташкент областидан иккинчи турли майда балиқ келтирилади. Деҳқончилик учун лавозим бўлган ўн гектарлик қорда ана шундай ҳовузалар қазилди. Келгусида бу ерда ана бир неча ҳовуз барпо этилади.

Иштихонликлардан кейини Пастдаргом районидagi К. Маркс номида колхоз аъзолари ҳам ҳовуз қазиниши кўришди. Уларнинг ҳовузи областдаги энг катта ҳовуз бўлди. Соиларнинг биргача тўғон қўрилиб 16 гектарлик қўл вужудга келтирилди. Овчилар ва балиқчилар спорт жаамиятлариининг област Совети шу вақтгача Зарафшон водийсида учрамайдиган балиқ навларини қўлайтирмоқчи бўлиб турибди.

Беш йилликнинг иккинчи йилидаги режаларимиз катта. Мингдан ошмиқ машина ва станокларни модернизация қилиш, 400 дан кўпроқ янги техника жиҳазларини ишга солиш кўзда тутилмоқда. Шу жумладан, 188 та «П-76-5М» маркали йигирув машинаси, 100 та янги тўқув станогини, 5 та калавада агрегатлари ишга туширилади.

Бу йил комбинатимиз бир неча чет эл агрегатларини ҳам олади. «Текстила» фирмасининг 40 та қайта тараш ва 8 та пилла улаш машиналарини, «Аутосук» фирмасининг 36 та калавала, «Ново» фирмасининг 4 та гул босиш машиналарини оламиз. Янги йилда меҳнатини илмий асосда ташкил этишининг 9 та планини амалга оширишни мўълаллашмиз. Бу 200 кишини бошқа муҳимроқ участкаларга ўтказиб, меҳнат унумдорлигини комбинат бўйича 4,5 процент ошириш, 1,5 миллион сўмга яқин маблағни тежаб имконини беради.

Техника тараққиятини жадаллаштириш борасидаги режаларимиз ана шундай. Бунга комбинатимиз ихтиро ва рационализаторлар ўзларининг катта ҳиссаларини қўлишларига ишончимиз комил. Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муваффақиятли адо этишда янги техника шубҳасиз катта ёрдам беради.

Қ. УМАРОВ, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати техника бўлимининг бошлиғи.

ЧУПОН

Тоғларда, адрларда, ййовларда қор. Аллақачон қиш чилласи чиққанга қарамай, қор устига қор ёмоқда. Яйловларга сут-қаймоқ ёғилмоқда, далага қут-баранга ёғилмоқда.

Ленин бу, бизини-рузи яйлов бўлган қўйчинолар ташвишига ташвиш қўшаётганини сир эмас. Қуёунларнинг йўли берилган, новлар музлаган, ўт-ўлан, ҳасу-чўпини қор қоплаган. Ҳаммаюнда залворли қор тўшади. Буларнинг ҳаммаси — чўпоннинг ташвишлари.

Ленин қиш қанчалик қиш қайрамасини, яйловларда ҳаёт жўш умроқда. Адрларнинг бағри уйғон! Қурувларимиз бут, чорваимиз тўй, ҳашагимиз ҳар йилдан мўл. Қиш ташвишлари бирин-кетин бартараф қилинмоқда. Яйлов баҳоридирлар — чўпонлар қиш захрига кўраб кериб турибдилар. Чўпон собит қадамини бир нафас ҳам оцатгани, мардона туришдан толгани йўқ. Тунлар миноқа қонмаган қишригига бир дақиқа эри бергани йўқ. Туну-кун ташвиш билан тепиб турган юрагига ором бергани.

Чўпонлар ана шундай мард одамлар. Яйловларда чорванинг тандири ҳал бўлапти. Кунда очилган йўл кунда қорга нўмиллати. Лекин чўпон ўз йўлидан адашгани йўқ. У қор қўйиндан, муз бағридан йўл солмоқда. Чорвасини совуққа олдиригани, қиш захрига қолдиргани йўқ. Қор тизаадан бўлса ҳам, чорва азият чекгани йўқ. Қўтонлар иссиқ, ҳашак ва ем етарли.

Чўпонлар ана шундай режали одамлар. Яйлов шунқори ҳозир ҳар бир туёқдан хабардор, ҳар бир қўйга нўз-қулук. Семизлари бир томонда, ориқлари бир томонда алоҳида парвариш қилинмоқда. Чўпонлар йўқини йўқидир, бори рўбига чиқармоқдалар.

Чўпонлар ана шундай тадбирли, тажрибали одамлар. Тунлар яйлов мудрайдиган. Изгиринда қор яхлайди. Йўл ҳоритган, қиш тодирган ҳамма жанозот ухлайди. Аммо чўпонлар серган, чўпонлар бедор!

Чўпонлар ана шундай фидойи одамлар. Бугун яйловларда чўпонлар қиш ҳаммасига қарши оёқига турганлар. Қиш наҳридан уларнинг мурти музлаган, қиш-қиприқларида қиш. Ленин қалбига олов. Балки, шу сабабли улар на қаратонни, на муртида қотган музини парво қилмас. Чўпоннинг қалбиди олов фақат унинг ўзинигина эмас, чорвасини ҳам, ҳатто кенг яйловини ҳам қиш офатидан сақлашга қодир. Ҳа, шундай. Чўпонлар чорвани қиш офатидан сақлаш учун оёқига туришган.

Чўпонлар ана шундай юрагига ўти бор одамлар. Чўпонлик — мўътабар касб, чўпонлар — азиз кишилар. Улар ҳар қанча ҳурмат ва муҳаббатга лойиқ. Улар бизнинг замонамизда иқбол топган кишилар. Чўпонлар эл бойлигига бойлик қўшувчи, юрт хазинасини бойитувчи кишилар. Улар яратувчи, имоддор. Улар янги шу кунларда бунини яна бир марта ўз меҳнатлари билан исбот қилмоқдалар. Чўпонлар жамоат чорвасини қишдан соғ-саломат олиб чиқишга сўз берганлар. Улар ўз сўзининг удрасидан чиқадиган вафолни кишилардир. Бу йил ҳам шундай бўлади. Қиш чекмади, қорлар эриб суви бўлади, яйловлар яшнайди, бизини-рузга ботади. Чўпонларнинг мардлиги эса тилларда дoston бўлиб қолади.

Шу куннинг энг муҳим вазифаларидан бири — чўпонларга ғамхўр бўлишқидир. Жамоат чорваси учун жон кўйдираётган чўпонларга етарли шаронт яратиб берайлик. Уларга ҳамнафас ва қиш ташвишларини енгилда мададиор бўлайлик. Чўпонларнинг эғин-боши иссиқ, барча зарурати муҳайё бўлсин. Чўпонга, яйловда қархотон қиш билан мардонавор курашайотган инсонга ҳамма нарса етарли бўлсин. Партия, совет ташкилотлари, колхоз, совхоз раҳбарларининг шу кундаги энг муҳим вазифаси ана шундан иборат. Шу кунда яйлов негзан чўпонга минг бор ташаккур!

ХОРАЗМИНИНГ БОШ МЕЛНОРАТИВ ТРАССАСИ

Урта Осиёдаги энг катта коллекторлардан бири бўлган 147 километрни кўл коллекторни реконструкция қилиш бўлибди. Унинг лавим салкам уч бараҳар қўйилтирилганлиги тўғривай бу кўл Хоразм областидagi ерлардан юз минг гектардан кўпрогининг мелноратив ҳолатини яхшилашга ёрдам беради. Ҳозирнинг ўзидеёқ коллекторнинг самарали таъсири сезила бошлади. Зовур атрофидagi территорияларда сизот суварларини сатҳи бир метрдан ҳам пасайиб нетди.

Коллектор трассаси гоҳ сон-саноксиз қўлар орқали, гоҳ Қоракум чўли орқали ўтади. Унинг реконструкция қилинганлиги майда ҳовузларнинг аста-секин қуришига олиб боради.

Коллекторда қурилган бешта темир-бетон тўсиқи ишшооти сувнинг бири қисмидан Қоракумдаги яйловларни суғориш имконини беради.

Кўл коллекторининг реконструкция қилиниши Амударё тизиларидаги ташламаларни қайта қуриш босқичларидан биридир. (ЎзТАГ).

